ENSENYAMENT D'ENGINYERIA TÈCNICA INDUSTRIAL ASSIGNATURA: ENGINYERIA FLUIDOMECÀNICA PROFESSOR/A RESPONSABLE: Josep Illa CURS:2ⁿ CRÈDITS: 6 TIPUS: TRONCAL

1. OBJECTIUS

Amb aquest curs s'han d'assolir els conceptes fonamentals de la mecànica de fluids incompressibles i saber-los aplicar a l'anàlisi d'instal·lacions de fluids i de màquines hidrauliques.

Per màquina hidràulica s'entén aquell dispositiu que permet la transformació de l'energia d'un fluid en energia mecànica (turbina), o bé de l'energia mecànica en energia del fluid (bomba, compressor, ventilador). Alguns exemples quotidians d'aplicació de la mecànica de fluids són les xarxes de distribució (aigua i gas de la vivenda, combustibles en les estacions de serveis, aire comprimit en tallers) el transport pneumàtic de productes sòlids en fàbriques, les transmissions hidrostàtiques i pneumàtiques de tot tipus de vehicles (frens, direcció assistida, lubrificació, pistons hidràulics, etc.) i les instal·lacions de fluids com a sistemes associats a la transferència d'energia (circuit de calefacció domèstica, circuits de refrigeració i aire condiconat, centrals tèrmiques, etc.).

Per poder seguir l'assignatura són necessaris els coneixements bàsics de física, càlcul i saber programar.

2. ESTRUCTURA

L'assignatura s'imparteix al segon quadrimestre i s'estructura en 3 cr de teoria, 2cr de problemes i 1 cr de pràctiques. Les pràctiques es realitzaran en grups al laboratori cap a finals del quadrimestre i en horaris fixats d'acord amb els estudiants.

3. PROGRAMA

Tema 1 ESTÀTICA DE FLUIDS

- 1. Propietats dels fluids
- 2. Pressió. Definició i propietats. Pressió absoluta i relativa
- 3. Equació general de la hidrostàtica
- 4. Força sobre superfícies submergides
- 5. Aparells de mesura de la pressió

Tema 2 HIDRODINÀMICA

- 1. Conceptes previs. Equació de continuitat
- 2. Equació de l'energia o de Bernouilli
- 3. Aplicacions de l'equació de Bernouilli

- -Tubs de Pitot, Prandtl i Venturi
- -Diafragma i tovera
- -Sortida de líquids per forats de paret prima
- 4. Factor de correcció de l'energia cinètica
- 5. Equació de la quantitat de moviment . Força sobre una colzada
- 6. Factor de correcció de la quantitat de moviment

Tema 3 PÈRDUES DE CÀRREGA

- 1. Règim laminar i règim turbulent
- 2. Equació general de pèrdues de càrrega de Darcy-Weisbach
- 3. Pèrdues de càrrega en règim laminar. Llei de Poiseuille
- 4. Pèrdues de càrrega en règim turbulent. Experiment de Nikuradse.
- 5. Pèrdues de càrrega locals
- 6. Diàmetre òptim d'una canonada

Tema 4 BOMBES CENTRÍFUGUES

- 1. Classificació dels diferents tipus de bombes
- 2. Bombes centrífugues. Equació d'Euler
- 3. Pèrdues, potències i rendiments d'una bomba
- 4. Corbes característiques. Punt de funcionament
- 5. Cavitació. Concepte de NPSH
- 6. Semblança en turbomàquines

Tema 5 PROBLEMES DE XARXES DE DISTRIBUCIÓ

- 1. Conduccions en sèrie
- 2. Conduccions en paral.lel
- 3. Bombes en sèrie i en paral.lel. Punt de funcionament
- 4. Xarxes ramificades simples
- 5. Xarxes amb malles. Mètode de Hardy-Cross

Tema 6 OLEOHIDRÀULICA

- 1. Classificació de les màquines de desplaçament positiu
- 2. Cabal teòric, real i instantàni
- 3. Rendiment indicat
- 4. Esquemes de transmissions hidrostàtiques
- 5. Vàlvules i servomecanimes

4. MATERIALS DE L'ASSIGNATURA I PROGRAMARI

En molts dels problemes que es proposen en l'assignatura s'hi utilitzen processos iteratius de càlcul. Per això es recomana a l'estudiant que disposi i sàpiga usar alguna de les eines de càlcul habituals: calculadora de butxaca programable o llenguatge de programació (Basic, Fortran, Matlab o altres).

5. BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica

-J.Agüera Soriano, "Mecánica de fluidos incompresibles y turbomáquinas hidráulicas", 5ª ed., Editorial Ciencia3 S.A., 2002 (ISBN: 84-95391-01-05)

- -J.B.Franzini, E.J.Finnemore, "Mecànica de fluidos con aplicaciones en Ingenieria", 9ªed., McGraw-Hill, 1999, (ISBN: 84-481-2474-X)
- Claudio Mataix, "Mecánica de fluidos y máquinas hidraulicas", 2ª ed., Ediciones del Castillo S.A., Madrid 1986 (ISBN: 84-219-0175-3).
- -Irving H. Shames, "Mecánica de fluidos", Ed. McGraw-Hill, 1995

Bibliografia complementària

- -V.L. Streeter, E.Benjamin, K.W. Bedford, "Mecánica de los fluidos", Ed. McGraw-Hill, 9^a ed., 2000 (ISBN: 968-600-987-4).
- -Frank M. White, "Fluid Mechanics", Ed. McGraw-Hill, 1986
- -Robert L.Mott, "Mecánica de fluidos Aplicada" 4ªed. 1996. Ed. Prentice Hall. ISBN: 968-880-542-4
- -B.R.Munson, "Fundamentos de Mecánica de Fluidos", 1999, Ed. Limusa, ISBN: 968-18-5042-4.
- -Jordi Bosser, "Vademecum de mecánica de fluidos y máquinas hidráulicas", 1990, CPDA, ETSEIB, Publicacions UPC.
- -"Màquines hidràuliques i de fluids. Màquines volumètriques", 1993, CPDA.ETSEIB, Publicacions UPC.
- -M.V. Zubicaray, J.A. Fernández, "Bombas, teoria, diseño y aplicaciones" 3ª ed., Ed. Limusa, 2003. ISBN: 968-18-6443-3.

6. AVALUACIÓ

Durant el semestre es realizaran almenys dues proves parcials no alliberatòries (notes e_i i e_2) i diferents exercicis i pràctiques(notes P_i). La nota de la convocatòria de juny serà:

$$NJ = 0.75 \text{ max} \{0.5(e_1 + e_2), e_2\} + 0.2 P + 0.05A$$

La nota de la convocatòria de setembre serà:

$$NS = 0.75 ES + 0.2 P + 0.05A$$

essent:

- P: Nota mitjana de les pràctiques proposades i fetes durant el semestre.
- ES: Nota de l'examen de setembre.
- A: Nota de valoració subjectiva del professor

La presència d'un sol error notable en una prova, exercici o examen el desqualifica tot.